การปรับปรุงกรรมวิธีผลิต และอายุการเก็บแหนม

นาย ไวรุจน์ เดชมหิทกุล

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา เทคโนโลยีทางอาหาร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-569-961-6 ลิชสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15651

I14496299

IMPROVEMENT OF PROCESS AND SHELF-LIFE OF NAM

Mr. Wairuj Dechmahitkul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Science

Department of Food Technology

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

ISBN 974-569-961-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การปรับปรุงกรรมวิธีผลิต และอายุการเก็บแหนม

โดย

นาย ไวรุจน์ เดชมหิทกุล เทคโนโลยีทางอาหาร

ภาควิชา

เทค เน เลยทางอา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พันธิพา จันทวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการ ศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
 ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชราภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

__________ประธานกรรมกา

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชัยยุทธ ธัญฒิทยากุล)

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พันธิพา จันทวัฒน์)

(อาจารย์ ดร. นินนาท ชินประหัษฐ์)

(อาจารย์ ดร์ สายวรุฬ ชัยวานิชคีริ)

พิมพ์ตั้นฉบับบทกัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

วรุงน์ เดชมหิทกุล : การปรับปรุงกรรมวิธัผลิตและอายุการเก็บแหนม (IMPROVEMENT F PROCESS AND SHELF-LIFE OF NAM) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.พันธิพา จันทวัฒน์,

งานวิจัยนี้ได้ศึกษาการปรับปรุงสูตร และกรรมวิธีผลิต เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์คุณภาพดี และเก็บได้ นานเพียงพอสำหรับสภาวะการตลาดที่ต้องการ

ขึ้นแรกได้ศึกษา เกณฑ์คุณภาพผลิตภัณฑ์จากการทดสอบทางประสาทสัมผัส พบว่าผู้บริโภคซอบ แหนมที่มีค่า pH 4.6-4.7 หรือมีกรดเกิดขึ้น 0.85 - 0.95 % และปริมาณความชื้น 73 % จากนั้นจึง ศึกษาสูตรสำหรับแหนมที่หมักในถุง polypropylene ที่อุณหภูมิห้อง พบว่าการใช้เนื้อหมูที่ไม่ผ่านการลด ความชื้น (ความชื้น 75 %) ให้ผลิตภัณฑ์ที่มีคะแนนการยอมรับรวมดีกว่า เนื้อหมูซึ่งผ่านการลดความชื้น 🤇 ความซื้น 72 %) ผลิตภัณฑ์ที่ใช้น้ำตาล 2 % มีคะแนนการยอมรับดีกว่าพวกที่ใช้ข้ำว 5 % หรือ ช้าว 5 % ผสม glucono-delta-lactone 0.5 % และเวลาหมักที่เหมาะสมคือ 2 วัน จากสูตรที่ดีที่สุด และ เวลาหมักเหมาะสมที่สรุปได้นำมาใช้ผลิตแหนมแล้วให้ความร้อนผลิตภัณฑ์ที่ได้ด้วยวิธีต่อไปนี้ คือ นี่งผลิต ภัณฑ์ด้วยไอน้ำ 100 °ช. เวลานึ่งที่เหมาะสมคือ 6 นาที ผลิตภัณฑ์มีความชื้น 64 % แรงเฉือน 42 นิวตัน หรือ อบผลิตภัณฑ์โดยใช้ตู้อบลมร้อน 60 ํ ซ.เวลาอบที่เหมาะสมคือ 8 ชม.ผลิตภัณฑ์มีความชื้น 56 % แรงเฉือน 46 นิวตัน หรือเติม potassium sorbate ในส่วนผสม 0.1 % ของน้ำหนักเนื้อ การศึกษาอายุการเก็บของผลิตภัณฑ์ที่สภาวะต่าง ๆ กันพบว่าผลิตภัณฑ์ที่ได้มีอายุการเก็บจากเกณฑ์การทด สอบทางประสาทสัมผัสต่างกัน กล่าวคือ แหนม-สุญญากาศ-4 °ซ.เก็บได้ 15 วัน แหนม-สุญญากาศ-30 °ซ. เก็บได้ 9 วัน แหนมนึ่ง-สุญญากาศ-4°ซ.เก็บได้ 9 วัน แหนมนึ่ง-สุญญากาศ-30°ซ.เก็บได้ 3 วัน แหนมลดความชื้น-สุญญากาศ-30 °ซ.เก็บได้นานกว่า 20 วัน แหนมลดความชื้น-ความดันบรรยากาศ แหนมที่เติม potassium sorbate-สุญญากาศ-30 °ช.เก็บได้ 10 วัน -30 °ซ. เก็บได้ 15 วัน การลดความชื้นเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการปรับปรุงอายุการเก็บ

ผลจากการผลิตแหนมโดยใช้ไส้บรรจุชนิดบริโภค และหมักโดยแชวนไว้ที่บรรยากาศ (อุณหภูมิ 30 °ซ. และความชื้นสัมพัทธ์ 75–80 %) พบว่าสามารถลด pH ได้เพียง 4.8–4.9 เท่านั้น แม้จะเพิ่ม น้ำตาล 2.3 % ค่า pH ของผลิตภัณฑ์ก็มิได้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ผลิตภัณฑ์ที่บรรจุในไส้หมูหรือไส้ Naturin มีคะแนนการยอมรับไม่ต่างกัน เวลาหมักที่เหมาะสมคือ 2–3 วัน วันที่ 3 ผลิตภัณฑ์มีความชื้น 52 % แรงเฉือน 68 นิวตัน ซึ่งมีค่าพอ ๆ กับผลิตภัณฑ์ที่หมักแล้ว 2 วันแล้วนำมา ลดความชื้นต่อโดย ใช้ตู้อบลมร้อน 60 °ซ.เป็นเวลา 6 ชม.

ภาควิชา เทคโนโลยีทางอาหาร	ลายมือชื่อนิสิต ( ) You	
สาขาวิชา <u>เทคโนโลยี</u> การอาหาร		<u> </u>
ปีการศึกษา2531	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา	$\overline{U}$

พิมพ์ต้นฉบับบทกัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบกีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

WAIRUJ DECHMAHITKUL: IMPROVEMENT OF PROCESS AND SHELF-LIFE OF NAM. THESIS ADVISOR: ASST. PROF.PANTIPA JANTAWAT, Ph.D. 112 PP.

This experiment aims at developing formula and process for Nam so that good quality product of appropriate marketing shelf-life can be produced .

Product specification was initially developed by sensory assessment. The results revealed that samples with pH of 4.6-4.7, 0.85-0.95 % lactic acid and 73 % moisture were most preferable. The study of formula for the product fermented in polypropylene casing at room temperature revealed that fresh pork at 75 % moisture provided more acceptable product than that at 72 % moisture. Using of 2 % sugar resulted in better color and texture product comparing with those using 5 % rice or 5 % rice in combination with 0.5 % glucono-delta-lactone and appropriate fermentation time was 2 days. The best formula and process concluded were used to produce products for subsequent study in which steam heating at 100°C. or cabinet drying at 60° C. were the two treatments. Results from sensory evaluation data indicated that the appropriate times for heating and drying were 6 minutes and 8 hours respectively. The moisture and shear value of steam cooked product was 64 % and 42 Newton (N) while that of semidried product was 56 % and 46 N. The other treatment was incorporating potassium sorbate at 0.1 g level per 100 g pork. The study of product shelf-lives at various storage condition could be summarized as follows: vacuum packed control samples could be kept for 15 days at 4°C. and 9 days at 30° C., vacuum packed steam cooked samples could be kept for 9 days at C. and 3 days at 30° C.. At 30° C., shelf-life of the vacuum packed semidried samples was longer than 20 days while at atmosphere pressure samples could be stored for 15 days. Vacuum packed product containing potassium sorbate could be kept for 10 days at 30° C.. Cabinet drying is the most appropriate mean to improve shelf-life of Nam.

The pH of the product fermented in edible casing at ambient temperature and pressure (30° C. 70-80 % RH) was fixed at 4.8-4.9. Though quantity of the sugar was raised to 2.3 % the reduction of pH was not significant. The appropriate fermentation time was 2-3 days. The accepting score of the product fermented in Naturin casing or hog casing was not significantly different. Fermentation by hanging at ambient for 3 days produced Nam with 52 % moisture and 68 N shear force which was almost the same as that fermented for 2 days followed by drying in a cabinet at 60° C. for 6 hours.

ภาควิชา เทคโนโลยีทางอาหาร	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา เทคโนโลยีการอาหาร	ลายมอช่อนสัต / 69 64
ปีการศึกษา2531	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ ผศ.ดร. พันธิพา จันทวัฒน์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือทางด้านวิชาการตลอดจนข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้มาโดยตลอด

ชอชอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยนี้ ชอชอบคุณ พี่น้อง และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้น้ำใจช่วยเหลืออย่างดี และสม่ำเสมอ ตลอดมา

และสุดท้าย กราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ความกรุณาสนับสนุนอย่างเต็มที่ใน ทุกด้าน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	1
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	3
กิตติกรรมประกาศ	a
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่	
1. บทน้ำ	1
2. วารสารปริทัศน์	3
3. การทดลอง	15
4. ผลการทดลอง	27
5. วิจารณ์ผลการทดลอง	70
6. สรุปและชื่อเสนอแนะ	84
เอกสารอ้างอิง	86
ภาคผนวก	
ภาคผนวกก	92
ภาคผนวก ฃ	100
ภาคผนวก ค	103
ประวัติผู้เ ซียน	112

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
4.1	คะแนนการยอมรับด้านรสชาติ เปรียบเทียบกับค่า pH และปริมาณกรด แหนมที่ผลิต	
4.0	โดยใช้สูตรเบื้องต้นบรรจุในถุง PP และหมักเป็นเวลา Ø – 4 วัน	27
4.2	Y Y	
4.3	เบื้องต้นบรรจุในกุง PP และหมักเป็นเวลา 0 - 4 วันปริมาณความชื้นในเนื้อหมูที่ผ่านการอัดด้วยเครื่อง hydraulic press ที่ความดัน	27
	คงที่ 30 ± 5 kg/cm²	28
4.4	ค่า pH ปริมาณกรด ปริมาณความชื้น และ แรงเฉือนเฉลี่ย แหนมที่บรรจุในถุง PP	
	และหมักเป็นเวลา Ø - 6 วัน	29
4.5	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ต่อค่า pH ปริมาณกรด และ แรงเฉือน แหนมที่บรรจุใน	
	กุง PP และหมักเป็นเวลา 0 - 6 วัน	30
4.6	คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส แหนมที่บรรจุในถุง PP และหมักเป็น	
	เวลา 0-6 วัน	34
4.7	การวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส แหนมที่บรรจุใน	
	กุง PP และหมักเป็นเวลา 0 - 6 วัน	35
4.8	ค่า pH ปริมาณกรด ปริมาณความขึ้น แรงเฉือน แหนมที่บรรจุในถุง PP และหมักเป็น	
	เวลา 2 วัน และนึ่งฆ่าเชื้อดวยไอน้ำ เป็นเวลา 2 4 6 และ 8 นาที	38
4.9	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ค่า pH ปริมาณกรด ปริมาณความชื้น และ แรงเฉือน	
	แหนมที่บรรจุในถุง PP และหมักเป็นเวลา 2 วัน และนึ่งฆ่าเชื้อดวยไอน้ำ เป็นเวลา	
	2 4 6 และ 8 นาที	38
4.10	คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส แหนมที่บรรจุในถุง PP และหมักเป็นเวลา	
	2 วัน และนึ่งฆ่าเชื้อโดยใช้ไอน้ำ เป็นเวลา 2 4 6 และ 8 นาที	39
4.11	การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส แหนมที่บรรจุ	
	ในถุง PP และหมักเป็นเวลา 2 วัน และนิ่งฆ่าเชื้อโดยใช้ไอน้ำเป็นเวลา 2 4 6	
	และ 8 นาที	39
4.12	ค่า pH ปริมาณกรด ปริมาณความชื้น แรงเฉือน แหนมที่บรรจุในถุง PP และหมักเป็น	
	เวลา 2 วัน และลดความซื้นโดยตู้อบลมร้อนที่อุณหภูมิ 60 °ซ.เป็นเวลา 2 – 14 ซม.	40
4.13	การวิเคราะห์ความแปรปรวน สำหรับ pH ปริมาณกรด ปริมาณความชื้น และแรงเฉือน	
	แหนมที่บรรจุในถุง PP และหมักเป็นเวลา 2 วัน และลดความชื้นโดยตู้อบลมร้อน	
	ที่อุณหภูมิ 60 ซึ่งเป็นเวลา 2 - 14 ซม.	40

ตารางที่	(ກູ່ ວ)	หน้า
4.14	คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส แหนมที่บรรจุในถุง PP และหมักเป็นเวลา	
	2 วัน และลดความซื้นโดยตู้อบลมร้อนที่อุณหภูมิ 60 ซิงเป็นเวลา 2 - 14 ซม	41
4.15	การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส แหนมที่บรรจุ	
	ในถุง PP และหมักเป็นเวลา 2 วัน และลดความชื้นโดยตู้อบลมร้อนที่อุณหภูมิ 60 ิช.	
	เป็นเวลา 2 - 14 ชม	41
4.16	ค่า pH และปริมาณกรด แหนมที่เติม potassium sorbate 0.1 % 0.2 %	
	และ ไม่เติม บรรจุถุง PP และหมักเป็นเวลา 2 วัน	42
4.17	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ค่า pH และ ปริมาณกรด แหนมที่เติม potassium	
	sorbate 0.1 % 0.2 % และ ไม่เติมบรรจุกุง PP และหมักเป็นเวลา 2 วัน	42
4.18	คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส แหนมที่เติม potassium sorbate 0.1 %	
	Ø.2 % และ ไม่เติมบรรจุถุง PP และหมักเป็นเวลา 2 วัน	43
4.19	การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส แหนมที่เติม	
	potassium sorbate 0.1 % 0.2 % และ ไม่เติม บรรจุถุง PP และหมักเป็น	
	เวลา 2 วัน	43
4.20	ค่า pH ปริมาณกรด ปริมาณความขึ้น และ แรงเฉือนเฉลี่ย แหนมที่บรรจุในไส้บรรจุ	
	ชนิดบริโภคได้และหมักเป็น เวลา 1-5 วัน	44
4.21	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ค่า pH ปริมาณกรด ปริมาณความชื้น และ แรงเฉือน	
	แหนมที่บรรจุในไส้บรรจุ ชนิดบริโภคได้ และหมักเป็นเวลา 1-5 วัน	45
4.22	คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส เฉลี่ย แหนมที่บรรจุในไส้บรรจุชนิดบริโภคได้	
	และหมักเป็นเวลา 1-5 วัน	47
4.23	การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส แหนมที่บรรจุ	
	ในไส้บรรจุซนิดบริโภคได้ และหมักเป็นเวลา 1-5 วัน	4 8
4.24	ค่า pH ปริมาณกรด ปริมาณความขึ้น และ แรงเฉือน เฉลี่ย แหนมที่บรรจุในไส้บรรจุ	
	ชนิดบริโภคได้หมักเป็นเวลา 2 วัน และลดความชื้นโดยตู้อบลมร้อนที่อุณหภูมิ 60 ซึ่ง	
	เป็นเวลา 0 - 8 ชม	50
4.25	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ค่า pH ปริมาณกรด ปริมาณความชื้น และ แรงเฉือน	
	แหนมที่บรรจุในไส้บรรจุชนิดบริโภคได้หมักเป็นเวลา 2 วัน และลดความซื้นโดยตู้อบลม	
	ร้อนที่อุณหภูมิ 60 ซึ.เป็น เวลา 0 - 8 ซุม	51
4.26	คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัสเฉลี่ย แหนมที่บรรจุในไส้บรรจุชนิดบริโภคได้	
	หมักเป็นเวลา 2 วัน และลดความชื้นโดยตู้อบลมร้อนที่อุณหภูมิ 60 ซึ เป็นเวลา	

ตารางที่	(ค่อ)	หน้า
	Ø - 8 Tu	52
4.27	การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส แหนมที่บรรจุ	
	ในไล้บรรจุชนิดบริโภคได้หมักเป็นเวลา 2 วัน และลดความชื้นโดยตู้อบลมร้อนที่อุณหภูมิ่	
	60 ซึ. เป็นเวลา 0 - 8 ซม	53
4.28	ค่า pH และปริมาณกรด แหนมที่ผ่านและไม่ผ่านการนึ่งและไม่นึ่ง เก็บที่ 30 °ซ. หรือ	
	4 ซ. เป็นเวลา 0 - 15 วัน	54
4.29	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ค่า pH และปริมาณกรด แหนมที่ผ่าน และไม่ผ่านการนึ่ง	
	เมื่อเก็บที่ 30 ซ.หรือ 4 ซ.เป็นเวลา 0 – 15 วัน	55
4.30	ปริมาณจุลินทรีย์ที่ตรวจพบในแหนมที่ผ่าน และไม่ผ่านการนึ่ง เก็บที่ 30 ° ซ.หรือ 4 ° ซ.	
	เป็นเวล่า 0 - 15 วัน	56
4.31	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ปริมาณจุลินทรีย์ต่าง ๆ แหนมที่ผ่าน และไม่ผ่านการนึ่ง	
	เมื่อเก็บที่ 30 °ซ.หรือ 4 °ซ.เป็นเวลา 0 – 15 วัน	57
4.32	คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัสแหนมที่ผ่านและไม่ผ่านการนิ่ง เก็บที่ 30 ซ.	
	หรือ 4 ° ซ. เป็นเวลา Ø - 15 วัน	58
4.33	การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัสแหนมที่ผ่านและ	
	ไม่ผ่านการนึ่ง เมื่อเก็บที่ 30 °ซ.หรือ 4 °ซ.เป็นเวลา 0 – 15 วัน	59
4.34	ค่า pH และ ปริมาณกรด แหนมที่ผ่านการลดความชื้นเก็บที่ความดันบรรยากาศ และ	
	สุญญากาศ เป็นเวลา 0 – 20 วัน	60
4.35	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ค่า pH และปริมาณกรด แหนมที่ผ่านการลดความชื้นเก็บ	
	ที่ความดันบรรยากาศ และสุญญากาศ เป็นเวลา Ø – 20 วัน	60
4.36	ปริมาณจุลินทรีย์ต่าง ๆ ที่ตรวจพบในแหนมที่ผ่านการลดความขึ้นเก็บที่ความดันบรรยากาศ	
	และสุญญากาศ เป็นเวลา 0 - 20 วัน	61
4.37	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ปริมาณจุลินทรีย์ต่าง ๆ แหนมที่ผ่านการลดความชื้นเก็บที่	
	ความดันบรรยากาศ และสุญญากาศ เป็นเวลา Ø – 20 วัน	61
4.38	คะแนนจาการทดสอบทางประสาทสัมผัสแหนมที่ผ่านการลดความซื้น เก็บที่ความดันบรรยา	
	กาศ และสุญญากาศ เป็นเวลา 0 – 20 วัน	62
4.39	การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส แหนมที่ผ่านการ	
	ลดความชื้น เก็บที่ความดันบรรยากาศและสุญญากาศเป็นเวลา 0 - 20 วัน	62
4.40	ค่า pH และปริมาณกรดแหนมที่เติม potassium sorbate 0.1 % และเก็บเป็นเวลา	
	0 - 20 วัน	6 3

ตารางร	ກໍ່(ຫ່ວ)	หน้
4.41	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ pH และปริมาณกรด แหนมที่เติม potassium	
	sorbate 0.1 % และเก็บเป็นเวลา 0 - 20 วัน	63
4.42	ปริมาณของจุลินทรีย์ต่าง ๆที่พบในแหนมก็เติม potassium sorbate 0.1 % และเก็บ	
	เป็นเวลา 0 – 20 วัน	64
4.43	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของจำนวนจุลินทรีย์ต่าง ๆ ในแหนมที่เติม potassium	
	sorbate 0.1 % และเก็บเป็นเวลา 0 - 20 วัน	64
4.44	คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส แหนมที่เติม potassium sorbate 0.1 %	
	และเก็บเป็นเวลา 0 - 20 วัน	65
4.45	การวิเคราะห์ความแปรปรวน คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส ในแหนมที่เติม	
	potassium sorbate 0.1 % และเก็บเป็นเวลา 0 - 20 วัน	65
4.46	องค์ประกอบทางเคมีโดยประมาณของผลิตภัณฑ์	66
ก. 1	การวิเคราะห์ซ้อมูลซองการวางแผนแบบ completely randomized design	96
ก.2	การวิเคราะห์ข้อมูลของการวางแผนแบบ randomized complete block design	96
ก•3	การวิเคราะห์ข้อมูลของการวางแผนแบบ factorial completely randomized	
	design	97
n.4	การวิเคราะห์ข้อมูลของการวางแผนแบบ factorial randomized complete	
	block design	98
ก.5	การคิดค่าเฉลี่ยของซ้อมูลของการวางแผนแบบ factorial design	99
ค.1	การวิเคราะห์ความแปร [้] ปรวน ค่า pH ปริมาณกรด และ รสชาติ แหนมที่ใช้สูตรเบื้องต้น	
	บรรจุในถุง PP และหมักเป็นเวลา 4 วัน	103
ค.2	การวิเคราะห์ความแปรปรวน ปริมาณความชื้น เนื้อหมูที่ลดความชื้นด้วย	
	hydraulic press ที่เวลา 0-16 นาที	103
ค.3	ค่า pH แหนมบรรจุในถุง PP และหมักเป็นเวลา 0 - 6 วัน	104
ค.4	ปริมาณกรดของแหนมบรรจุในกุง PP และหมักเป็นเวลา 0 - 6 วัน	105
ค.5	แรงเฉือนแหนมบรรจุในกุง PP และหมักเป็นเวลา Ø - 6 วัน	106
ค.6	คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัสแหนมบรรจุในถุง PP และหมักเป็นเวลา	
	0 - 6 วัน	107
ค.7	ค่า pH ปริมาแกรด ปริมาแความขึ้น และแรงเฉือนแหนมที่บรรจุในไส้ชนิดบริโภคได้	
	หมักเป็นเวลา 1-5 วัน	108

ตารางที่	(ຫ່ວ)	หน้า
ค.8	คะแนนจาการทดสอบทางประสาทสัมผัส แหนมที่บรรจุในไส้ชนิดรับบริโภคได้ หมักเป็น	
	เวลา 1-5 วัน	109
ค.9	ค่า pH ปริมาณกรด ปริมาณความชื้น และแรงเฉือน แหนมที่บรรจุในไส้ชนิดบริโภคได้	
	หมักเป็นเวลา 2 วัน และลดความซื้นโดยตู้อบลมร้อนที่อุณหภูมิ 60 °ช. เป็นเวลา	
	0 - 8 Mu	110
ค. 10	คะแนนจากการทดสอบทางประสาทสัมผัส แหนมที่บรรจุในไส้ชนิดบริโภคได้ หมักเป็น	
	เวลา 2 วัน และลดความชื้นโดยต้อบลมร้อนที่อุณหภูมิ 60 ° ซ.เป็นเวลา 0 - 8 ซม.	111

สารบัญภาพ

รูปที		หน้
3.1	Hydraulic press	17
3.2	Cabinet dryer	18
3.3	Texturometer	19
4.1	อิทธิพลร่วมชองเวลาหมัก-ส่วนผสมต่อ pH ชองแหนมที่บรรจุถุง PP และหมักเป็น	
	เวลา 6 วัน	31
4.2	อิทธิพลร่วมของ เวลาหมัก-ส่วนผสม ความชื้น-เวลาหมัก และ ความชื้น-ส่วนผสม	
	ต่อแรงเฉือน ของแหนมที่บรรจุถุง PP และหมักเป็นเวลา 6 วัน	
	4.2.1 อิทธิพลร่วมของ เวลาหมัก-ส่วนผสม	32
	4.2.2 อิทธิพลร่วมของ ความชื้น-เวลาหมัก	33
	4.2.3 อิทธิพลร่วมของ ความชื้น-ส่วนผสม	33
4.3	อิทธิพลร่วมของส่วนผสม-เวลาหมัก และ ความขึ้น-เวลาหมัก ต่อคะแนนจากการ	
	ทดสอบทางประสาทสัมผัส ของแหนมที่บรรจุถุง PP เวลาหมัก 2 และ 3 วัน	
	4.3.1 อิทธิพลร่วมของ ส่วนผสม–เวลาหมัก ต่อ สี	36
	์ 4.3.2 อิทธิพลร่วมของ ส่วนผสม–เวลาหมัก ต่อ ความเหนียว	36
	4.3.3 อิทธิพลร่วมของ ส่วนผสม–เวลาหมัก ต่อ ความชุ่มน้ำ	36
	4.3.4 อิทธิพลร่วมของ ส่วนผสม—เวลาหมัก ต่อ การยอมรับรวม	36
	4.3.5 อิทธิพลร่วมของ ความซื้น-เวลาหมัก ต่อ สี	37
4.4	อิทธิพลร่วมของ น้ำตาล-เวลาหมัก ต่อความซื้นของแหนมที่บรรจุในไส้บรรจุชนิดบริโภค	
	ได้เป็นเวลา 1 – 5 วัน	46
4.5	อิทธิพลร่วมของ น้ำตาล-เวลาหมัก ต่อคะแนนจาการยอมรับทางประสาทสัมผัส แหนมที่	
	บรรจุในไส้บรรจุ ชนิดบริโภคได้ เป็นนเวลา 1 – 5 วัน	
	4.5.1 อิทธิพลร่วมของ น้ำตาล-เวลาหมัก ต่อ สี	49
	4.5.2 อิทธิพลร่วมของ น้ำตาล–เวลาหมัก ต่อ ลักษณะปรากฎ	49
	4.5.3 อิทธิพลร่วมของ น้ำตาล–เวลาหมัก ต่อ เนื้อสัมผัส	49
	4.5.4 อิทธิพลร่วมของ น้ำตาล–เวลาหมัก ต่อ การยอมรับรวม	49
4.6	แหนมที่บรรจุในถุง PP และหมักเป็นเวลา 2 วัน	67
4.7	แหนมที่บรรจุในถุ่ง PP และหมักเป็นเวลา 2 วัน และลดความชื้นโดยตู้อบลมร้อน	
	60 ° ซ.เป็นเวลา 8 ซม. บรรจุในถุง OPP/PE สภาวะสุญญากาศ	67

4.8	ลักษณะภายในของแหนมที่บรรจุในถุง PP และหมักเป็นเวลา 2 วัน และแหนมที่บรรจุ	
	ในถุง PP และหมักเป็นเวลา 2 วัน และลดความซื้นโดยตู้อบลมร้อน 60° ซ. เป็น	
	เวลา 8 ชม	6 8
4.9	แหนมที่บรรจุในไส้ Naturin และหมักเป็นเวลา 2 วัน	69
4.10	แหนมที่บรรจในไส้หม และหมักเป็นเวลา 2 วัน	69